

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΡΦΩΝ. 'Εν Ἀθήναις φρ. 15. — 'Εν δὲ ταῖς ἑπ' αὐτ. φρ. 16. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 25.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ, ἑκατὲς ἡ ὀκτὼ, λ. 20, τρὶς ἑως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἑκατὲς ἡ ἑξήμημιαν λ. 10.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΤΙ ΘΑ ΠΙΝῃ ΑΥΡΙΟΝ.

Θὰ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος κατὰ τὴν συνήθη του ὥραν, καὶ τὴν συνήθη της πάλιν ὥραν θὰ πᾶ νὰ κοιμηθῇ ἡ σελήνη. — Δὲν καταλαμβάνω τὴν βλακείαν τῶν δύο αὐτῶν ἑτερογενῶν ἀστρῶν, ὥστε ὅταν ἔρχεται τὸ ἓνα, τὸ ἄλλο νὰ φεύγῃ! — Μόνον ὁ Σταμούλης θὰ ἐνδυσθῇ πολὺ ἐνωρίς καὶ ἀπὸ τὴν βίαν του θὰ περάσῃ τὸ ἐσωθρακὸν του δι' ὑποκάμισο καὶ ἐν περιώνυμον δοχεῖον ἀντὶ τῆς περικεφαλαίας ἣν συνήθως φέρει. Θὰ σκάσῃ ἡ Βουλὴ σ' τὰ γέλοια. Ὁ Στεφανίδης ὅμως θὰ σηκωθῇ τρεῖς ὥρας ἀργότερα καὶ θὰ διατρέξωμεν τὸν κίνδυνον νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὡς ἀθλητὴς τῶν γυμνικῶν ἀγώνων. Ἀλλ' ὁ ἅγιος Φωκίδος θὰ φροντίσῃ νὰ τὸν καλύψῃ μὲ τὸ σινδόνι τοῦ ἀγιασμοῦ.

*

80 ἕως 90 θὰ εἶναι οἱ παρόντες βουλευταί. Τὴν πλειοψηφίαν θὰ τὴν ἔχουν οἱ συμπολιτευόμενοι· ἀλλ' οἱ ἀντιπολιτευόμενοι, καὶ τοὶ ὀλιγώτεροι, θὰ εἶναι πολὺ ἀνήσυχοι καὶ ζῶηροί. Δύω κουμουνδουρικοὶ, θὰ σύρῳσι μαζὺ τῶν δύο φορτία χρώματος κλαπέντος ἐκ τοῦ οἰκοπέδου τοῦ Μάνδζα· ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτευσέως θὰ ἔχῃ ἐν ὁμοίῳμα τεῦ Ζούρκας, ἐνδεδυσμένον ὡς Λαζάρου, ἀρβανίτικα.

*

Οἱ συμπολιτευόμενοι θὰ εἶναι πολὺ ἡρεμώτεροι. Ἐπὶ τῶν δύο κολάρων τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν θὰ εἶναι ἐπιγεγραμμένοι μὲ φώσφορον ἀπὸ σπέρτα αἱ δύο λέξεις: *Kαραλή-Δερβὲν—Αἴγυπτος*. Ἐνῶ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς κολάρου τοῦ κ. Δεληγιάννη θὰ ἀναγινώσκῃ τις τὰ ἐξῆς: *Διάλυσις Καταστήματος—ὁ τελευταῖος τῶν πρωθυπουργῶν*.

*

Μία κόκκινη φέσα κύπτουσα ὑπὸ τὸ βάρος μισθῆς ὀκτὼ φούντας συνοδεύουσα, κατὰλευκον ρουστανέλλαν κα-

ταλαμβάνουσι τὸ θρονίον τῆς Προεδρείας, τῆς φούντας κυματιομένης ἀντὶ κώδωνος.

Καταντικρὺ τῶν δύο αὐτῶν προχματῶν ὁ κ. Σ. Βαλαωρίτης ξεφυλλίζει χρόμμου, ψιθυρίζων:

— Θὰ ξαναγίνω, δὲν θὰ ξαναγίνω.

*

Μέγας καυχᾶς περὶ τὴν ἐπίδειξιν νεότητος κατὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἐδρῶν τῶν προσωρινῶν γκαμματέων. Κατὰ τὴν μάχην σκυλεύονται δέκα τεχνητοὶ ὀδόντες, καὶ δύο φανάκκι τῶν συναγωνιζομένων. Ἐπὶ τέλους νικῶσι Σταμούλης καὶ Ζυγομαλᾶς, Μάνδαλος καὶ Γεωργαντάς. Ὁκτὼ κυρίαὶ πίπτουσι λειπόθυμοι πρὸ τῆς θέας τῶν τεσσάρων νεαρῶν. Συνέρχονται μετ' ὀλίγον ἀπὸ μίαν φωνὴν τοῦ ἐξ Ἀγυῖας βουλευτοῦ Στεφανίδου.

*

Ἀρχίζει ὁ ἀγιασμὸς. Μία λεκάνη πλήρης ὕδατος τοῦ Κερκλαριοῦ, νεροῦ εἰδικοῦ διὰ τοὺς βουλευτάς. Ἀγιασμὸς βουλευτῶν θὰ πᾶ ἀπὸ βρωμεροὶ νὰ γίνουν βρωμώτεροι. Ενῶ ψάλλει μὲ τὴν μύτην ὁ ἅγιος Τουρλίδος, ὁ Λομβάρδος ἀνοίγει τοὺς ῥῶθωνας τῆς ἰδικῆς του, προσπαθῶν νὰ ἐναποταμιεύσῃ ἐντὸς τῶν φοβερῶν αὐτῆς σπηλαίων ὅσῃν περισσοτέραν δυνηθῇ ῥινωδιάν. Θὰ τὴν ἐξοδεύσῃ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπὸ τοῦ βήματος, ἀποδεικνύων ὅτι ὁ Ζούρκας εἶνε πρῶτος, ἐξάδελφος τοῦ Κουμουνδούρου.

*

Παραδόξον ἀποτέλεσμα τοῦ δι' ἀγιασμοῦ ῥαντίσματος. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν συμπολιτευομένων βουλευτῶν γεμίζουν ὀδυνηρὰ τραχώματα καὶ δὲν βλέπουν τίποτε.

Τούναντίον ἐκ τῶν ἀντιπολιτευομένων ὀφθαλμῶν βγαίνουν οἱ βολβοὶ ἐξω, μὴ θέλοντες νὰ πιστεύσουν ὅτι δὲν εἶναι αὐτοὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν.

Τὸ μαγκιὸν ὀφθαλμοτριβεῖον τοῦ κ. Κωστομύρη καὶ ἡ θυματουργὸς ῥάβδος τοῦ ἁγίου Τουρλίδος θεραπεύουν καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δέ.

*

Ὁ κύριος Σταμούλης ζητεῖ νὰ φέρῃ εἰς ἀρμονίαν τὴν

ράχην του με τὸ φράκον του, ἀναμένων νὰ ὑποδεχθῇ τὸν Βασιλέα. Αἰφνης ἀντὶ τοῦ Βασιλέως ἀναβαίνει ὁ εὐργιος Πρωθυπουργός, ὅστις καὶ ἀναγινώσκει Β. διάταγμα δι' οὗ ἀνοίγεται ἡ δευτέρα θύρα τοῦ πρώτου Ταμείου καὶ τῶν λοιπῶν ὑποταγμένων τοῦ Κράτους εἰς τοὺς κυρίους Βουλευτάς.

Πολλοὶ βουλευταὶ τῆς τε μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης πτέρυγος ἀνασκουμπόνονται ἅμα τῷ ἀκούσματι.

Δὲν ἐτελείωσε ὁ Τρικούπης τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὸν διαδέχεται ἡ φωνὴ τοῦ κλητῆρος Μάνθου :

— Κύριοι Βουλευταὶ, ἔρχεται ὁ Βασιλεὺς !

Ὁ Σταμούλης ἐκ παραζάλης θέλων νὰ διορθώσῃ τὸ φράκον του, τὸ ἐκβάλλει καὶ μένει μετὰ τὸ πουκάμισο.

— Εἰκὼν τοῦ ἔθνους, παρατηρεῖ εἰς ἄστεϊς ὑπὸ τοιαύτην Βασιλείαν, θὰ μείνωμεν ὅλοι μετὰ τὸ πουκάμισο.

Ὁ Βασιλεὺς ἀναγινώσκει Δανιστὶ Λόγον Ἑλληνικόν, τὴν δὲ τελευταίαν του λέξιν σχίζει εἰς δύο ὁ λιχανὸς τοῦ Κουμουνδοῦρου υἱοῦ, ἐρωτῶντος :

— Καὶ περὶ Μάνδζα, τίποτε ;

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐξέρχεται τῆς αἰθούσης ὁ Βασιλεὺς, οἱ βουλευταὶ ἐτοιμάζονται ὅλοι νὰ ζητωκραυγᾶσιν· ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος ! ἡ φωνὴ κόπτεται ὅλων καὶ μένουσι μετὰ τὰ στόματα ἀνοικτὰ ὡς ἀπολιθωμένοι.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δύο κομμάτων βλέπουσι τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ στερηθῶσιν οἱ ὅπαδοί των τῆς δυνάμεως τοῦ λέγειν : καὶ καὶ ὅχι, καὶ ὁ μὲν Τρικούπης ἀναγκάζεται νὰ κλείσῃ τὰ στόματα τῶν ἰδικῶν του μετὰ θέσεις, παροχᾶς,

μετοχᾶς, μεταλλεῖα, χέλοια τῆς Κωπαίδος, μανδήλια, καὶ ὅ,τι ἄλλο, ὁ δὲ πτωχὸς Κουμουνδοῦρος μετὰ μισὸ κουλούρι τὸν καθένα.

Ἐπεται μέγας θόρυβος.

— Πότε θὰ κάμωμεν συνεδρίασιν ;

Ὁ Μάνδχαλος ἀναβαίνων τὸ βῆμα, ἐπ' ὀνόματι τῶν συναδέλφων του, λέγει :

— Ὀλίγου μᾶς μέλει, πότε θὰ γίνῃ συνεδρίασις.

Ὁ Κουμουνδοῦρος, υἱὸς, ἀντιλέγει :

— Ὅχι, θὰ κάμωμεν συνεδρίασιν, μεθ' ἑαυτὸν ἢ μετὰ ἄλλον ἢ μετὰ ἄλλον ἐπὶ μᾶλλον τώρα !

Ὁ πρόεδρος λύσει τὸ ζήτημα εὐφυῶς ἀποφασίζων :

— Ἡ Βουλὴ, κύριοι, θὰ συνεδριάσῃ ὅταν θὰ γίνῃ συνεδρίασις. Πηγαίνετε.

Διὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν, καταθέτουν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Βουλῆς :

Ὁ κ. Κουμουνδοῦρος (πατὴρ) τὸν Λάζαρον τοῦ Ζούρκα.

Ὁ κ. Καλλιγᾶς, δεκακοτῶ παρθενικᾶς ζώνας, εἰς ἀπόδειξιν ὅτι οὐδὲν κακὸν ἐποίησε καθ' ὅλον τὸ θέρος.

Ὁ κ. Τρικούπης τὰ δύο κολλάρα του.

Ὁ κ. Σταμούλης τὸν ἐρυθρόν του Λαιμοδέτην, διότι θὰ κηρύξῃ νέαν σημαίαν κοινοκτημοσύνης μετὰ ἰδίων κόμματος.

Ὁ κ. Δημητρακάκης τὴν τεχνητὴν του ὀδοντοστοιχίαν.

Καὶ ὁ κ. Κουμουνδοῦρος (υἱὸς) τὴν κλασικὴν του μαγγούρην.

Οἱ Βουλευταὶ ἀπερχόμενοι περὶ τὴν 12ην ὥραν ἀκριβῶς, χύνονται εἰς τὰ ξενοδοχεῖα.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΗΝ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια τοῦ προηγούμενου ἀριθ. 359)

Ὁ Μονογενὴς, πῶν ἐν ποτῆριον ὕδατος, ἐξηκολούθησε ἔξω ἔλθωμεν τώρα, εἶπεν εἰς τὸ ἄλλο ζήτημα· εἶχατε εἰπεῖν προηγουμένως ὅτι ἡ διδασκαλία μου ἂν δὲν ἔφερε καρπὸς μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, εἰς τὸ μέλλον ὅμως ἀφύκτως θὰ φέρῃ· καὶ ὅτι ὁ ἰδεώδης πολιτισμὸς καὶ ἡ εὐδαιμονία τῶν ἀνθρώπων θὰ ἐπιτευχθῇ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διδασκαλίας μου· ἀπάτη σκληρὰ ! καὶ ἐγὼ εἶχον αὐτὴν τὴν ιδέαν, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐδίδαξα· σήμερον ὅμως φρονῶ ὅτι ἦτο ὅλως ματαία καὶ πρακτικῶς μὴ ἐφαρμόσιμος· ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι θὰ ἐφαρμολογήσῃ ποτε, τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἴνε βλαβερά καὶ ὅλως ἐναντία τῶν ὅσα προσδοκᾶτε.

Ἐν πρώτοις εἶνε καλὸν νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ὅτι ὅλη ἡ

θρησκεία, ἣν ἐσύστησα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, συνίσταται ἐκ τριῶν ἀξιομάτων ἢ παραγγελιῶν· ὅλα τὰ λοιπὰ οἷον παλαιὰ καὶ νέα Διαθῆκαι, ψαλμοὶ καὶ προφῆται μετὰ ἄρπες, συναζάρια καὶ προσευχητάρια, δι' ὧν μᾶς ἐπικαλοῦνται νὰ τοὺς προφυλάττωμεν ἀπὸ πάσης νυκτερινῆς ἡδονῆς, ψαλτήρια, ῥάσα, μοναστήρια, ἄγια λείψανα, μῦρα, νηστεῖαι, θύματα εἰκόνων καὶ μυρία ἄλλα κουρέλια δι' ὧν περιστύλιζαν τὰ τρία μου ἀξιώματα, εἶνε ἔργα τῶν ἀνθρώπων καὶ αὐτὰ μόνον πιστῶς ἀκολουθοῦσιν οὗτοι, καὶ δι' αὐτὰ κατεβρόχθισαν ἀλλήλους· ἐγὼ δὲν πταίω, ἀλλ' οὕτε καὶ οἱ δυστυχεῖς ἄνθρωποι· διότι ἐξ ἀνάγκης ὑποτάσσονται εἰς φυσιολογικοὺς νόμους, καθ' οὓς ἡ διάνοιά των λαμβάνει τοιαύτην ἢ τοιαύτην διεύθυνσιν ἀναλόγως τῶν ἐνσπεριωμένων ἰδεῶν· καὶ ἐὰν μὲν αἱ ἰδέαι αὐταὶ εἴνε θεοκρατικαὶ καὶ τοὺς ἐνσπεριωνται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, ὡς ἐπράξα ἐγὼ, ἢ ὑπὸ ἐνὸς ἀπεσταλμένου τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου, τότε ἀμέσως αὐταὶ θὰ παραγερμολογῶσι, θὰ παραμορφωθῶσιν ἐξ ἀνάγκης ὑπὸ νέων κατὰ τὴν ἀνθρωπίναν, διότι ἡ παρουσία ἐκτόκτου ἀπεσταλμένου Θεοῦ ἢ ἀνθρώπου θεωρουμένη ὡς θαῦμα θὰ διεγείρῃ εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τὴν ἐκπεπληγμένην φαντασίαν τῶν ἀνθρώπων, τῆς ὁποίας ὁ κόσμος εἶνε φύσει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τερατώδης ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἐτέρου δὲ θὰ ἀπαλλάξῃ τὴν διάνοιαν τοῦ κόπου ἀπὸ τοῦ νὰ ἐρευνᾷ καὶ νὰ ζητῇ τὴν αἰτίαν τοῦ Παντός, ἣν ἐλυσεν ἤδη τὸ θαῦμα, ὅταν δὲ ἡ διάνοια γίνῃ ἀπαξ δούλη

Εἰκοσιπέντε συμπολιτευόμενοι καὶ δέκα ἀντιπολιτευόμενοι, ἀφοῦ ἔφραγον ὡς βουλευταὶ, φεύγουν χωρὶς νὰ πληρώσουν τὸν ζενοδόχον!

Δι' ὅλας αὐτὰς τὰς μαρτίαις,

Κρζ. Κρζ.

NEON ΚΩΜΙΚΟΝ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

τοῦ Λεκάκ παρестάθη εἰς τὸ Νουβωτέ, ἡ Καρδιά καὶ τὸ χέρι.

Ἐποθέσεις περίπου εἶναι ἡ αὐτὴ, ἡ τῆς Ἡμέρας καὶ τῆς Νυκτός μετὰ τὴν ὁποίαν ἐγελάσαμεν τόσον πολὺ ἐν Φαλήρῳ.

Ὁ κωμικὸς ἦρως μετὰ ἄλλην ζητεῖ νὰ συνάψῃ γάμον διὰ λόγους πολιτικούς καὶ εἰς ἄλλην ἔχει δοσμένην τὴν καρδιά του. Καὶ ἐπὶ τέλους βρίσκεται ὅτι καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

Ἡ μουσικὴ λέγεται ὅτι εἶναι πολὺ δροσερὰ ἐμπνευσμένη, ζεστή.

Εἰς τὸ Νουβωτέ, ἐπέτυχε παρὰ πολὺ, διότι ἡ πρώτη κυρία καὶ ὁ βαρύντονος, πρώτην φορὰν παίζαντες εἰς τὸ θέατρον αὐτὸ, ἤγειραν ἐνθουσιασμόν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἄν μᾶς φέρῃ ὁ κ. Λεκατσῆς γαλλικὸν θίασον, τὸν παρακαλοῦμεν νὰ κατορθώσῃ νὰ δοῦμε τὸ τροφαντὸ αὐτὸ τῆς παρισινῆς μελοπαρῳδίας, κατὰ Στέφανον Ξένον.

Εἰς τὴν Βρασιλίαν φροντίζουν ἀπὸ τώρα διὰ τὸ 1884. Φροντίζουν ὅμως, διὰ νὰ ἔχουν τὴν Πάττη.

Ἡ γινομένη συμφωνία εἶναι :

Νὰ δώσῃ πενήντα παραστάσεις καὶ νὰ πάρῃ τρία ἑκατομμύρια γράμματα.

Τί λέτε, κύριε Τρικούπη;

Ἦθελες νὰ ἦσο Πάττη καὶ ἄς μὴν ἔλυσες μεθοριακὰ....? Ζητήματα φεῦ;

Μελομανῆς.

KARAMEΛΛΙΣ.

Ὁ Ἀγαθόπουλος καταγίνεται μετὰ τὴν ἀλληλογραφίαν. ἔχει γράψῃ ὅκτὼ ἐπιστολάς, καὶ δὲν τὰς ἔκλεισεν ἀκόμη.

Μία ἐξ αὐτῶν εἶναι γραμμένη μετὰ πολὺ μεγάλα γράμματα.

Ἡ γυναικὴ του τὸν ἐρωτᾷ γιατί ἐξαιρετικῶς τὴν ἔχει γράψῃ ἔτσι.

Ὁ Ἀγαθόπουλος μετὰ περιφρονησεως πρὸς τὸ ἡμίσυ του. — Δὲν νοιώθεις; Εἶναι γιὰ τὸν Κωστάκη... τὸν θεόκουφο!!!

Ὁ Κ. εἶναι φοβερὸς ἐγωϊστής.

Τὴν Κυριακὴν ἡ ψυχὴ του ἤθελε ἀμαξάδα.

Εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος κἀνένα ἀμάξι.

Λαμβάνει ὕψος φιλοσόφου καὶ :

— Τί Συβαρῆται αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι! Καὶ δὲν μποροῦν νὰ περπατήσουν μετὰ τὰ πόδια των;

Ὁ Κουτεντιάδης ἔχει ἀρχὰς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλεημοσύνην :

— Ἐπαίτην, λέγει, ποῦ τὸν βλέπω γερὸν, δὲν τὸν ἐλεῶ· δὲν ἐννοῶ νὰ ἐνθαρρύνω τὴν ὀκνηρίαν· ἀλλ' ἄμα 'δῶ κἀνένα ποῦχει κομμένα καὶ τὰ δρῶ χεῖρα, τότε τοῦ βάζω μιὰ δεκάρα 'στὸ ἕνα.

Συνάχτης.

τῆς φαντασίας, τότε ἀπαρτιτῶς θὰ προκύψῃ ἡ ἐφεύρεσις ὅλων ἐκείνων τῶν τερατωδῶς κωμικῶν, ἀλλ' ἀπαρτιτῶν θεωρουμένων παραρτημάτων πάσης θρησκείας, τῆς διανοίας μὴ δυναμένης πλέον οὔτε κἂν νὰ ὑποπτευθῇ τὸ γελοῖον· πᾶσα παράβασις αὐτοῦ θεωρεῖται ἱεροσυλία καὶ προσβολὴ κατὰ τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ. Ποῖος δὲ θνητὸς δὲν θὰ ὑπερασπίσῃ τὸν Θεόν του ὅχι βεβαίως κινδυνεύοντα ἢ βλαπτόμενον ὅπωςδὴποτε ἄλλως, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἰδιὸν του χιμύρον, διότι συλλογίζεται ὅτι θὰ ἀνταμειφθῇ ὅχι δι' ὀλίγων χαρτονομισμάτων ἢ δι' εὐτυχίας ὀλιγοχρονίου εἰς τὸν πρόσκαιρον κόσμον, ἀλλὰ δι' αἰωνίου ἀνταμοιβῆς; Ἰδοὺ ὁ φανατισμὸς ὅστις πάντοτε εἶναι ἰσχυρὸς, διότι καὶ τὸ συμφέρον τοῦ φανατικοῦ εἶναι παμμέγιστον! Μία ἄλλη αἰτία τῆς δημιουργίας τῶν κουρελιῶν ἐκείνων, ἣτις καὶ αὐτὴ ἔγκειται εἰς μίαν τῶν φυσιολογικῶν ιδιοτήτων τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου, εἶναι καὶ ἡ ἐξῆς : δὲν δύναται δηλαδὴ ὁ νοῦς τῶν πληθῶν ὡς ἐκ τῆς στοιχειώδους ἀναπτύξεώς του νὰ συλλάβῃ μίαν ἀφηρημένην ἐννοιαν περὶ θεότητος, ἀλλ' ἀφοῦ τὴν πλάσῃ καθ' ὁμοίωμά του καὶ δώσῃ εἰς αὐτὴν ὅλας τὰς ιδιότητάς του, τῷ μένει ἀκόμη ὅμως μία συγκεχυμένη ἰδέα περὶ τῆς φύσεώς της, διότι ἔχει συνειδησιν ὅτι αὐτὴ δὲν εἶναι ἐντελὺς ἀνθρώπος· εἰς τὴν συγκεχυμένην δὲ ταύτην ἰδέαν, ἣτις πλησιάζει κἄπως πρὸς τὴν ἀφηρημένην, δὲν δύναται νὰ φθάσῃ ὁ νοῦς τοῦ ἀπ' εὐθείας, ὅταν θέλῃ νὰ λατρεύσῃ τὴν θεότητα, ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην κλίμακος, τῆς ὁποίας

τὰς βαθμίδας νὰ ἀποτελῶσι συγκεκριμένα πράγματα, οἷον εἰκόνες, πετραχήλια, ἐκκλησίαι, συναξάρια, συγχωροχάρτια κ.τ.λ. δι' ὧν καὶ μόνων ὁ νοῦς τῶν δύναται νὰ ἀναρρίχῃθῃ μέχρις ἡμῶν· καὶ πάλιν οὐχὶ ὅλων, διότι γνωρίζω ὅτι ὁ νοῦς τῶν 9)10 τῶν παρευρισκομένων εἰς μίαν ἐκκλησίαν δὲν ἐξέρχεται ἄνω τῆς ὀροφῆς.

Οἱ Φρενολόγοι συνέλαβον οὕτως εἰπεῖν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὰς συγκεκριμένας ἐννοίας μεταβαλλομένας εἰς ἀφηρημένας ἐν παθολογικαῖς τισι περιστάσεσι· εἰς ἡλιθίους τινας π. χ. ἐρωτῶντες ποῖον εἶναι τὸ ἄθροισμα τοῦ δις πέντε, εἶναι ἀδύνατον νὰ τύχωσιν ἀπαντήσεως· ἐὰν ὅμως παρυσιασῶσι δύο νομίσματα ἕκαστον ἐκ πέντε ὀβολῶν ἢ πέντε φράγκων, τότε ὁ ἡλιθίος (idiot) λαμβάνων πρῶτον τὸ ἐν νόμισμα διὰ τῆς χειρὸς καὶ θέτων αὐτὸ ἐπὶ μιᾶς τραπέζης φέρ' εἰπεῖν, ἀκολουθῶς δὲ τὸ ἕτερον ποιῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, εὐρίσκει ἀμέσως τὸ ἄθροισμα· πρέπει δηλαδὴ νὰ μεσολαβήσῃ ἡ ἀφή καὶ ἡ ὄρασις, ὥστε αἱ δι' αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἀφικνούμεναι ὕλικαι ἐντυπώσεις νὰ μεταβληθῶσιν εἰς τοὺς στοιχειωδῶς τούτους ἀφηρημένους μαθηματικούς ὑπολογισμούς· δὲν πρέπει τὸ φαινόμενον τοῦτο νὰ τὸ ἀποδώσῃ τις εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἡλιθίου, ἢν τυχὸν ἐκ τῶν προτέρων ἔχει τῆς ἀξίας· τῶν ὀβολῶν, διότι καὶ ἐὰν τῷ παρουσιάσῃ τις ὀλιγώτερος τὸν ἀριθμὸν οὐχὶ πλέον χρήματα, ἀλλὰ διάφορα ἀντικείμενα, τὰ ὅποια πρῶτην φορὰν βλέπει, πάλιν μόνον διὰ τῆς ἀφῆς θὰ δυνήθῃ νὰ εὕρῃ τὸ ἄθροισμα.